

TISKOVÁ ZPRÁVA

Filosofický ústav AV ČR

Jilská 1, Praha 1

www.flu.cas.cz

PROJEKT PRAGMATIKA ZPŘÍSTUPNÍ SVĚT GENIÁLNÍHO POLYHISTORA BERNARDA BOLZANA

19. září 2024 | Praha. Rozsáhlý digitální archiv pro všechny, kdo se zajímají o dílo, život a dobu významného matematika, logika, kněze a estetika Bernarda Bolzana, buduje výzkumná skupina PragMatika z Filosofického ústavu Akademie věd ČR. Ta díky spolupráci s [Muzeem literatury](#) postupně digitalizuje Bolzanovy rukopisy, které má muzeum v péči. Oficiální dohodu o spolupráci uzavřely obě instituce v průběhu letošního léta. Digitální archiv bude zpřístupněn v několika vlnách. První zájemci do něj budou moci nahlédnout už v polovině příštího roku.

Dílo pražského rodáka a polyhistora Bernarda Bolzana (*1781) je ústředním tématem projektu **PragMatika**, který se zaměřuje na šíření a rozvoj matematických znalostí a postupů v Praze a českých zemích v evropském kontextu konce 18. a první poloviny 19. století. Badatelský tým kolem filosofa a historika vědy **Elíase Fuentesse Guilléna** z Filosofického ústavu Akademie věd ČR se v něm věnuje výzkumu institucí, společností i významných jednotlivců, kteří matematické postupy předávali a šířili ve výuce. Zajímá se však i o další aktéry, kteří sehráli klíčovou roli při ustanovování matematických praktik jako norem, ať už šlo o císařské úřady, církve, šlechtu nebo aristokracii.

Vznik a šíření zmíněných postupů chce projekt popsat v širším kontextu, a především pak vybudovat a zpřístupnit archiv, který bude obsahovat Bolzanovy rukopisy, jím publikovaná díla i související sekundární literaturou. Přes 36 tisíc stran Bolzanových dopisů, poznámek, záznamů přednášek i studijních výsledků z dob učenových studií uchovává v současné době pražské Muzeum literatury. Právě tyto dokumenty budou postupně digitalizovány a katalogizovány a stanou se nedílnou součástí vznikajícího Bolzanova archivu. Zájemci v něm naleznou také georektifikované mapy českých zemí 18. a 19. století nebo 3D modely míst, kde učenec působil. Jejich porovnání s aktuálními mapami poskytne přehledný obraz o proměně města během Bolzanova života.

Archiv bude volně přístupný. Pokročilejší možnosti vyhledávání, zejména pro badatele, budou dostupné na základě registrace, což tvůrcům projektu poskytne přehled o využití dat jinými výzkumníky. Ke zpřístupnění archivu v plánovaném rozsahu má dojít během následujících dvou let.

Konference a výstava Bernard Bolzano polyhistor

Ukázka starých tisků z Bolzanovy sbírky bude pro zájemce připravena už příští týden. V rámci projektu PragMatika se ve dnech 23.-24. září uskuteční v Akademickém konferenčním centru v Praze [konference Bernard Bolzano polyhistor](#). Jejím cílem je představit výzkum zasazující Bolzanovy práce do celkového kontextu a propojit všechny, kdo se o jeho dílo zajímají. Bolzana vykreslí nejen jako významného matematika a logika, ale přiblíží i jeho teologické postoje nebo učencův pohled na estetiku. Současně s konferencí bude zahájena i stejnojmenná výstava starých tisků z Bolzanovy sbírky. Návštěvníci si je budou moci prohlédnout od **23. září** (zahájení v 16:30) **do 23. října 2024** v knihovně Filosofického ústavu Akademie věd, Jilská 3, Praha. A sice každý všední den **od 12:00 do 15:00 hodin**. Zájemcům přiblíží jak Bolzanovy přetištěné vlastní rukopisné texty, tak texty o něm nebo s Bolzanem související. Jste srdečně zváni.

Projekt PragMatika Elíase Fuentese Guilléna, v jehož rámci Bolzanův archiv vzniká, podpořila Grantová agentura ČR prostřednictvím grantu Junior Star.

Kontakt pro média

Jana Říhová
Filosofický ústav AV ČR
rihova@flu.cas.cz
+420 725 761 147